ภาษาไทย

รหัสโครงการ: RDG5740007

ชื่อโครงการ: การพัฒนารูปแบบการเทียบโอนประสบการณ์ทักษะอาชีพฐานสมรรถนะเพื่อการกำหนดคุณวุฒิ

การศึกษาวิชาชีพ และค่าตอบแทนของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

นักวิจัย: อนุชัย รามวรังกูร ^{1} , นลินรัตน์ รักกุศล ^{1} , อุทุมพร อินทจักร์ ^{1}

¹มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail Address: feduacrk@ku.ac.th, fedunrr@ku.ac.th, feduapi@ku.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 - 30 กันยายน พ.ศ. 2558

รายงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการของการเทียบโอนประสบการณ์ทักษะ อาชีพฐานสมรรถนะเพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาทางด้านการอาชีวศึกษา 2) วิเคราะห์กลุ่มทักษะอาชีพ ฐานสมรรถนะทางกระบวนการผลิตในสถานประกอบการเพื่อการเทียบโอนประสบการณ์ของคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ และ การกำหนดค่าตอบแทนของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และ 3) กำหนดรูปแบบการเทียบโอนประสบการณ์ทักษะอาชีพฐาน สมรรถนะเพื่อการกำหนดคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาทางด้านการอาชีวศึกษา และค่าตอบแทนใน สถานประกอบการของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ผลการศึกษาเอกสารพบว่ารูปแบบการเทียบโอนประสบการณ์ทักษะอาชีพ ฐานสมรรถนะเพื่อคุณวุฒิวิชาชีพสามารถทำได้ในลักษณะของการเทียบโอนหน่วยกิตซึ่งตอบสนองผู้เข้ารับการประเมินโดยเน้น การใช้งานในโลกการศึกษา จึงเน้นการประเมินผลและการยอมรับความรู้เพื่อใช้ในการเทียบโอนความรู้ ทักษะเดิมของ ผู้ที่เข้า รับการประเมินเป็นหน่วยกิตเพื่อใช้ในการศึกษาต่อ ซึ่งรูปแบบนี้ผู้ที่เข้ารับการประเมินต้องจัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน เกี่ยวกับความรู้ และทักษะที่มีอยู่เพื่อรับการประเมินและผลการประเมินจะอยู่ในรูปของหน่วยกิตเทียบโอนหลักสูตรต่อไปได้ ส่วนการจ่ายค่าตอบแทนนั้นเป็นการจ่ายค่าตอบแทนฐานสมรรถนะแต่ละตำแหน่งงานสำหรับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับ การทำงานให้มีประสิทธิผล ส่วนวิเคราะห์กลุ่มทักษะอาชีพฐานสมรรถนะทางกระบวนการผลิตในสถานประกอบการเพื่อการ เทียบโอนประสบการณ์ของคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจาก และหัวหน้างาน จำนวน 272 คน และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการหมุนแกนแบบตั้งฉากประเภท varimax พบว่าทักษะอาชีพฐาน สมรรถนะมีความสัมพันธ์ และความเหมาะสมในการจัดกลุ่มปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจัดกลุ่มทักษะอาชีพ 4 กลุ่ม และทักษะวิชาชีพ 3 กลุ่ม ส่วนค่าตอบแทนอยู่ในช่วงระหว่าง 317.86 - 339.58 บาทต่อวันน้อยกว่าอัตราค่าจ้างกรมพัฒนาฝีมือ แรงงานแห่งชาติที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ส่วนการกำหนดรูปแบบการเทียบโอนประสบการณ์ทักษะอาชีพฐานสมรรถนะเพื่อ การกำหนดคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพนั้นผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า รูปแบบการเทียบโอนประสบการณ์ทักษะอาชีพ ฐานสมรรถนะเพื่อคุณวุฒิวิชาชีพของแรงงานในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลนั้น เมื่อพิจารณาจากปัจจัยทางด้านแรงงาน ของสถานประกอบการแล้วนั้นสามารถนำเสนอรูปแบบการเทียบโอนได้ 2 ส่วน คือ 1) การเทียบโอนความรู้ ทักษะ จาก ลักษณะงานในสถานประกอบการสู่รายวิชาในหลักสูตร ในกลุ่มทักษะวิชาชีพผ่านระบบทวิภาคี และ 2) การเก็บสะสมหน่วย กิต โดยเทียบโอนความรู้ ทักษะ มาเก็บไว้ในรูปของหน่วยกิต และนำมาใช้เทียบโอนได้เมื่อต้องการศึกษาต่อ ซึ่งจากรูปแบบ การเทียบโอนทั้ง 2 ส่วนนั้น มีหน่วยงานที่มาเกี่ยวข้องหลัก ๆ 3 ส่วนคือ สถานศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา สถานประกอบการ ในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล และศูนย์การเทียบโอนทางอาชีวศึกษา ซึ่งหน่วยงานทั้ง 3 ส่วนนี้มีความสำคัญและต้อง ทำงานร่วมกันในเชิงพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การเทียบโอนประสบการณ์ ทักษะอาชีพฐานสมรรถนะ คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

ภาษาอังกฤษ

Project Code: RDG5740007

Project Title: The Development of Experience Transfer Accreditation of Occupational Skills Based

Competency Model for Identifying Vocational Education Qualifications and

Compensations in Food Processing Industry

Investigators: Ramwarungkura A.¹, Rakkusol N.¹, Intachak A.¹

¹Kasetsart University

E-mail Address: feduacrk@ku.ac.th, fedunrr@ku.ac.th Project Duration: July 1, 2013 – September 30, 2014

The purposes of this study were to (1) synthesize the model of occupational skills based competency experience transfer for vocational education qualification of vocational colleges; (2) analyze the clusters of competency based occupational skills in manufacturing process in enterprises for experience transferring of vocational education qualification and setting the compensation of workers in food processing industry; and (3) identify the model of occupational skills based competency experience transfer for vocational education qualification and compensation of workers in food processing industry. The research findings from synthesis knowledge in articles and research publications showed that the model of occupational skills based competency experience transfer for vocational education qualification could be done in the form of credit transfer responded the workers who would like to evaluation for using especially in world of education. This model emphasized the evaluation and accreditation knowledge for transfer prior knowledge and skill of the workers who evaluated to credit for study in higher level. The evaluated workers had to provide the evidences that showed the knowledge and skill for evaluation. The result from evaluation was in the form of credits for transferring to the vocational education qualification. Compensation of the workers in food processing industry was competency based compensation in each position for knowledge and necessary skills to do the effectiveness job. The data from 272 supervisors in food processing industry were collected by questionnaires for analysis the clusters of competency based occupational skills in manufacturing process in enterprises for experience transferring of vocational education qualification. The data were analyzed using Factor Analysis, Principal Component Analysis and Orthogonal rotation (VARIMAX). The findings from the survey research indicated four occupational skill clusters and three professional skill clusters. The research findings from the experts' focus group showed that the models of occupational skills based competency experience transfer for vocational education qualification of workers in food processing industry which considered labor factor of the enterprises could be identified in two models. 1) Transferring knowledge and skills of workers from job descriptions to the subjects in vocational courses in the curriculum for vocational education qualification via the dual system. 2) Collecting the credits which transferred and accredited knowledge and skills of workers in credit bank for study in higher level. The three organizations that involved in two models were vocational colleges, enterprises in food processing industry and transfer and accreditation center. All of them were important and they had to collaborate in area based for sustainable human resource development.

Keywords: Experience Transfer Accreditation, Occupational Skills Based Competency, Vocational Education Qualifications Food, Processing Industry